

De danske glaciale dannelser - undersøgelsesmetoder og resultater

Anmeldt af Susanne Plesner, cand.scient.,
ph.d., Material Engineer, Vestas Wind Systems A/S

“De danske glaciale dannelser – undersøgelsesmetoder og resultater” af Ib Marcussen, Knud Binzer og Troels V. Østergaard er et modsvar på den kritik som toneangivende, danske kvartærgeologer gav på “Danmarks Geologiske Seværdigheder” udgivet i 2003 fra Politikens Forlag af de netop nævnte forfattere.

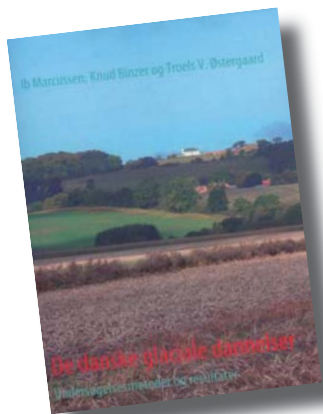
Forfatterne har valgt at tage til genmæle i denne lille 52 sideres bog i A5 format, fordi de efter eget udsagn ikke har haft held med at svare igen på kritikken/debatten ad den vej, hvor en af vor tids toneangivende kvartærgeologer Michael Houmark-Nielsen valgte at starte den – i Geologisk Tidsskrift.

Inddeling

Bogen er delt op i forskellige afsnit hvor forfatterne forskellige synsvinkler og måder at anskue geologien på er beskrevet. Desuden gør de rede for, hvori deres uenighed med tidligere tolkninger ligger. Den første tredjedel af bogen tager udgangspunkt i kritikken, de modtog for den lithologisk-stratigrafiske synsvinkel samt den sedimentologisk-morfologiske synsvinkel. I førstnævnte afsnit forklarer de for eksempel, hvorfor de er uenige i den gængse tolkning af, hvorfor ledeblokke afspejler udbredelsen af bestemte gletscherstrømme. Sten- og grustællinger, glacial transportevne, glaciogene facies og istektonik gennemgås ligeledes i dette afsnit. I afsnittet om den sedimentologisk-morfologiske synsvinkel forsvarer deres tolkninger af aspekter som sedimenter, skurestriber og landskabets morfologi.

Landskabsformer

En væsentlig del af bogen beskæftiger sig med forfatterne tolkninger kontra de gængse tolkninger af landskabsformer som konsekvens af forskellige isfremstød over Danmark. Også her forklares teorierne fra “Danmarks Geologiske Seværdigheder” der for nogens vedkommende er en hel del anderledes end de gængse tolkninger, og hvor en mere uddybende forklaring ville være på

sin plads, hvis anmelderen skal overbevise. Men som nævnt tidligere i debatten, der er kørt i GeologiskNyt, er bogen mere skrevet til lægfolk end til videnskabsfolk, og det kan være derfor, at lange videnskabelige udrudninger er udeladt.

Gamle referencer

Hovedparten af referencerne, der henvises til i første halvdel af “De danske glaciale dannelser”, er langt mere end 15 år gamle, da den oprindelige bog (Danmarks Geologiske Seværdigheder) udgives i 2003. Manglen på nyere referencer skyldes nok, at forfatterne præsenterer en nytolkning, der til dels gør op med de gængse tolkninger, og derfor ikke har haft mulighed for at referere til nyere litteratur. Hos anmelderen daler troværdigheden dog ved denne mangel.

I afsnittene om landskabsformerne (fx ved tolkning af bakkerne i Odsherred) figurerer dog en hel del flere nyere referencer.

Anmelderens øvrige kommentarer

Som forsker kommer man ofte i kontakt med mange forskellige tolkninger af det område af videnskaben, som man beskæftiger sig med. Det er det, der er med til at opbygge forskerens sunde, kritiske indstilling til tingene. Man møder både gamle og nye tolkninger, og der findes mere eller mindre plausible forklaringer i den tilgængelige litteratur, som man kan være enig eller uenig i. Er ens ideer eller nytolkninger kontroversielle i forhold til den gængse opfattelse, skal man måske overveje, om ikke de bør diskuteres og debatteres i tidsskrifter, før man vælger at udgive en bog. Derimod er det også “de gamle” forskeres opgave at se på de nye forslag med både kritiske og åbne, imødekomende øjne og give plads til en

debat i det rette forum – det kunne jo være, at der var noget om snakken. Grænsende til mudderkastning, som det har været tilfældet i debatten om “Danmarks Geologiske Seværdigheder” tjener i hvert fald hverken nogle af forskernes eller videnskabens formål. Tværtimod. Enhver forsker, der tager sig selv og sin forskning alvorligt, burde holde sig for god til den slags! Er argumenter ikke nok til at overbevise modparten, kunne det jo være, at det var fordi de ikke holdt vand.

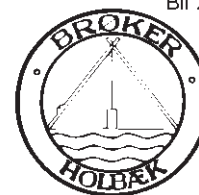
De danske glaciale dannelser – undersøgelsesmetoder og resultater” af I. Marcussen, K. Binzer og T. V. Østergaard, 2007. 52 sider, hæftet og illustreret. Udgivet på Troels Østergaards forlag. Pris: 100 kr. ISBN: 9788799212705

BRONDBORINGSFIRMAET BRØKER I.S.

Kontor og værksted: Telefon 59 44 04 06
Spånnebæk 7, 4300 Holbæk.
Fax 59 44 69 00

Thomas Brøker, privat 59 44 08 71
Bil 21 42 38 71

Henrik Brøker, privat 59 43 09 94
Bil 23 34 77 01

VORT SPECIALE ER:

BRONDBORING, rotations- og tørboring.

MILJØBORING, hulsneglsboring med kærneprøveudtagning.

REGENERERING af borer.

PRØVEPUMPNING af borer og kildepladsundersøgelser med avanceret elektronisk udstyr og EDB-behandling.

Vi forhandler GRUNDFOS pumper og vort veludstyrede værksted renoverer Grundfos' vandværkspumper.

Vi leverer og monterer underjordiske GLASFIBERPUMPEBRØNDE af eget fabrikat med udstyr i rustfrit stål tilpasset de aktuelle dimensioner.